De Pietenkrant

groep 4/5 · voor de leerkracht

Waar gaat het om?

In de Pietenkrant staan berichten, een advertentie en een weerbericht, allemaal vol getallen. Er staan geen vragen bij. Die bedenken de leerlingen zelf, of ze zoeken uit welke rekensituatie er in een bericht zit. Zo kijken ze eerst goed naar wat er gebeurt, voordat ze gaan rekenen.

Zo werk je ermee

Je kunt de drie opdrachten los gebruiken of als korte reeks (3 lessen van 20 à 30 minuten). Lees de krant eerst samen of laat leerlingen hem in tweetallen lezen.

- **Opdracht 1 · Speurneus.** Leerlingen koppelen situaties aan berichten. Ze lossen nog niets op. Bespreek vooral het 'waaraan zie je het?'.
- **Opdracht 2 · Word zelf Rekenpiet.** Leerlingen bedenken zelf rekenvragen en ruilen die met een klasgenoot. Extra uitdaging: bedenk twee verschillende vragen bij één bericht. Bespreek klassikaal een paar 'te makkelijke' vragen: waarom hoef je daar niet te rekenen?
- **Opdracht 3 · Rekenpiet vraagt zich af.** Leerlingen schatten eerst en proberen het dan echt uit. Gebruik bij voorkeur blokjes of een papieren schoen; echte schoenen met eten vullen is niet hygiënisch.

Situaties in deze krant

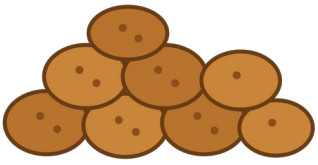
Er komt iets bij · Er gaat iets af · Er is een verschil · Er komt steeds hetzelfde bij · Het wordt eerlijk verdeeld

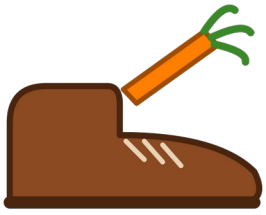
Kennismaken met het Situatiekompas

Opdracht 1 is gebaseerd op het Situatiekompas. Dat ordent redactiesommen in situaties, zodat leerlingen leren kijken naar wat er gebeurt in plaats van te zoeken naar signaalwoorden. De berichten geven informatie zonder een rekenvraag voor te schrijven. Meer weten? Kijk op situatiekompas.nl.

Tip: hang de krant groot op in de klas (A3) en laat leerlingen hun beste vragen erbij plakken. Zo groeit er een eigen sommenmuur.

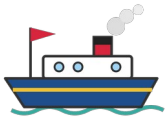

DE PIETENKRANT

Speciale sinterklaaseditie · groep 4/5 · Prijs: 1 pepernoot

A Feest in de haven

Op de stoomboot zaten 24 Pieten. In de haven stonden nog 13 Pieten te zwaaien. Ze sprongen allemaal aan boord. Wat een feest!

B Snoeppiet is weer bezig

Op de schaal in de lerarenkamer lagen 60 pepernoten. Juf Anne ging even koffie halen. Toen ze terugkwam, lagen er nog maar 42. Wie zou dat gedaan hebben?

C Wie heeft de zwaarste zak?

In de zak van Lange Piet zitten 45 pakjes. In de zak van Kleine Piet zitten 28 pakjes. Kleine Piet is blij dat hij minder hoeft te sjouwen.

D De pot van Bakpiet

Bakpiet doet elke ochtend 5 kruidnoten in een grote pot. Op maandag begint hij met een lege pot. Op vrijdag doet hij er eerst weer 5 bij. Daarna mag hij de pot leegeten: hij is jarig!

E Een zak vol munten

Groep 5 kreeg vanochtend een zak met 48 chocolademunten. In de klas zitten 24 kinderen. Iedereen krijgt er evenveel.

ADVERTENTIE

Winkel De Gouden Pepernoot

Chocoladeletter € 2
Zakje pepernoten € 1
Marsepeinen varkentje € 3
Zak schuimpjes € 2
Open elke dag tot 5 december!

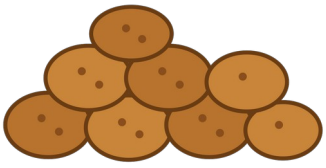
Weerbericht

Vannacht wordt het koud: 2 graden. Morgen wordt het 7 graden. Dakpieten, trek je handschoenen aan!

Rekenpiet vraagt zich af…

Hoeveel pepernoten passen er in jouw schoen?

Opdracht 1 · Speurneus

Welke situatie zit in welk bericht?

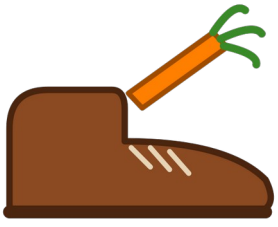
Naam: _____

In elk bericht in de krant gebeurt iets. Lees de berichten goed. Zoek bij elke situatie het bericht dat erbij past. Schrijf de letter van het bericht in het vakje. Schrijf ook op waaraan je het ziet.

Let op: de advertentie en het weerbericht hoeven niet in de tabel.

Situatie	Bericht	Waaraan zie je het?
Er komt iets bij Er is al iets, en er komt nog wat bij.		
Er gaat iets af Er is iets, en een deel gaat weg.		
Er is een verschil Je vergelijkt twee dingen met elkaar.		
Er komt steeds hetzelfde bij Er komt telkens evenveel bij, bijvoorbeeld elke dag of elk uur.		
Het wordt eerlijk verdeeld Iets wordt eerlijk verdeeld in gelijke delen.		

Klaar? Vergelijk je tabel met die van je buurman of buurvrouw. Hebben jullie hetzelfde? Leg aan elkaar uit waarom.

Opdracht 2 · Word zelf Rekenpiet

Bedenk zelf rekenvragen bij de krant

Naam: _____

In de krant staan heel veel getallen, maar er staan geen rekenvragen bij. Die ga jij bedenken! Kies een bericht en maak er een rekenvraag bij. Daarna ruil je met een klasgenoot: jij lost zijn of haar vragen op, en andersom.

Een goede vraag of een te makkelijke vraag?

Te makkelijk	Goede vraag
Hoeveel Pieten zaten er op de stoomboot? Dit staat al in de krant. Je hoeft niets uit te rekenen.	*Hoeveel Pieten zitten er nu op de boot?* Nu moet je rekenen: 24 + 13.

Zo kun je beginnen

- Hoeveel … samen?
- Hoeveel … meer?
- Hoeveel … zijn er nog over?
- Hoeveel … krijgt ieder?

Vraag 1 Bij bericht: _____

Mijn vraag:

Het antwoord (schrijf het op een briefje, niet hier!)

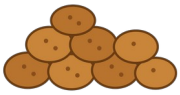
Vraag 2 Bij bericht: _____

Mijn vraag:

Het antwoord (schrijf het op een briefje, niet hier!)

Ruilen en nakijken

1. Geef je blad aan een klasgenoot. Die lost je vragen op.
2. Kijk samen na met jouw briefje met antwoorden.
3. Was een vraag niet duidelijk? Maak hem samen beter. Extra: bedenk bij één bericht nog een andere rekenvraag.

Opdracht 3 · Rekenpiet vraagt zich af…

Eerst schatten, dan uitproberen

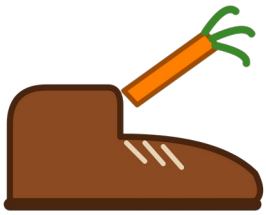
Naam: _____

Rekenpiet wil weten hoeveel pepernoten er in een schoen passen. Help jij hem? Eerst schat je, daarna probeer je het uit met blokjes of een papieren schoen.

Hoeveel pepernoten passen er in jouw schoen?

1. Schat	Ik denk dat er _____ pepernoten in mijn schoen passen.
2. Doe	Vul een papieren schoen met pepernoten, of gebruik blokjes in een echte schoen.
3. Tel	Leg ze in groepjes van 10. Tel dan alles bij elkaar. Er passen _____ pepernoten of blokjes in.
4. Vergelijk	Was je schatting te veel, te weinig of precies goed? Omcirkel: te veel / te weinig / precies goed

Uitdaging: hoeveel pepernoten passen er in alle schoenen van jouw tafelgroepje samen?

Antwoorden

De Pietenkrant groep 4/5 · voor de leerkracht

Opdracht 1 en 2: situaties en voorbeeldvragen

De kolom 'Situatie' is het antwoord op opdracht 1. De voorbeeldvragen kun je gebruiken bij opdracht 2, als voorbeeld of om te laten oplossen door snelle werkers.

Bericht	Situatie	Voorbeeldvraag	Antwoord
A	Er komt iets bij	Hoeveel Pieten zitten er nu op de boot?	24 + 13 = 37 **37 Pieten**
B	Er gaat iets af	Hoeveel pepernoten zijn er verdwenen?	60 − 42 = 18 **18 pepernoten**
C	Er is een verschil	Hoeveel pakjes heeft Lange Piet meer dan Kleine Piet?	45 − 28 = 17 **17 pakjes**
D	Er komt steeds hetzelfde bij	Hoeveel kruidnoten zitten er op vrijdag in de pot?	5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 25 (of 5 × 5) **25 kruidnoten (maandag t/m vrijdag)**
E	Het wordt eerlijk verdeeld	Hoeveel munten krijgt elk kind?	48 : 24 = 2 **2 munten**
–	*Advertentie*	Wat kost een chocoladeletter en een zakje pepernoten samen?	€ 2 + € 1 = € 3
–	*Weerbericht*	Hoeveel graden is het morgen warmer dan vannacht?	7 − 2 = 5 graden

Opdracht 3: Rekenpiet vraagt zich af

- Er is geen vast antwoord: schoenmaat en gekozen materiaal bepalen hoeveel erin past.
- Let vooral op: tellen de kinderen handig in groepjes van 10? Kunnen ze zeggen of hun schatting te hoog of te laag was, en met hoeveel ongeveer?
- Bij de uitdaging: tellen ze de aantallen van de schoenen op, of nemen ze één schoen keer het aantal kinderen? Bespreek dat allebei goed kan, maar dat het tweede een schatting blijft.

